

BESLUT
2022-12-07

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens (CSN) beslut den 26 september 2022 – Gruppen för utländska studerande

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för medborgare i land utanför EU/EES

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är medborgare i Thailand, ansökte om studiestöd för läsåret 2022/2023 och uppgav att hon är sammanboende med en svensk medborgare.

CSN avslog ansökan med motiveringen att NN, som utländsk medborgare, inte uppfyller något av villkoren för att få rätt till svenskt studiestöd för studier i Sverige. CSN bedömde vidare att det inte fanns särskilda skäl att bevilja henne sådan rätt.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon har bott i Sverige i mer än fyra år med uppehållstillstånd och i mer än två år med sin sambo. Hon har även arbetat och studerat på SFI, hon har därmed en varaktig anknytning till Sverige och bör därför få studiestöd. I ärende 2021-03913 har Överklagandenämnden funnit att uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 b § är beviljade enligt 5 kap. 3 eller 3 a §§. På samma sätt är, i detta fall, beslutet om uppehållstillstånd enligt 5 kap. 16 § som är baserat på 5 kap. 3 eller 3 a §§ utlänningslagen.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet med ett yttrande samt inkom därefter genom CSN:s rättsavdelning, efter begäran från nämnden, med ett tilläggsyttrande och anförde bland annat följande. När förhållandet som legat till grund för uppehållstillståndet har upphört och den sökande återoppar anknytning till

en annan sambo eller partner, går det inte att bevilja ett nytt uppehållstillstånd enligt bestämmelserna för makar och sambor enligt 5 kap. 3 § eller 5 kap. 3 a § utlänningslagen. Ett nytt uppehållstillstånd får ändå ges om den sökande har fått *särskild anknytning till Sverige*, eller om förhållandet har upphört på grund av att den sökande utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning, eller om starka skäl talar för att fortsatt uppehållstillstånd ska ges. Tillståndet ges då med grund i 5 kap. 16 § utlänningslagen. Ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 16 § utlänningslagen kan således inte självständigt generera en rätt till svenskt studiestöd, såsom ett tillstånd enligt 5 kap. 3 § eller 5 kap. 3 a § utlänningslagen.

Det blir istället fråga om de omständigheter som föreligger i ärendet kan utgöra särskilda skäl för att ändå bevilja NN studiestöd. Den omständigheten att NN tidigare varit beviljat ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § eller 5 kap. 3 a § utlänningslagen anser inte CSN utgöra särskilda skäl. Det har inte heller i övrigt framkommit särskilda skäl.

NN har fått tillfälle att inkomma med synpunkter i anledning av CSN:s yttrande men hon har inte hörts av.

Av handlingarna i ärendet framkommer att NN har haft ett uppehållstillstånd grundat på att hon har en särskild anknytning till Sverige (med klassning XS) som var giltigt till och med den 15 november 2022. Vidare framgår även att NN ansökt, till Migrationsverket, om förlängt uppehållstillstånd den 16 oktober 2022 samt att hon ännu inte fått något beslut.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) anges följande. Studiemedel får lämnas till studerande som är svenska medborgare.

Studiemedel får också lämnas till studerande som inte är svenska medborgare, om de studerande

1. är bosatta i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, och
2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här. Kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 gäller inte för personer som har en varaktig anknytning till Sverige och som är

1. utländska medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 eller 4 § utlänningslagen (2005:716),

2. schweiziska medborgare med uppehållstillstånd, eller

3. familjemedlemmar till schweiziska medborgare som avses i 2 och själva har uppehållstillstånd.

Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 inte är uppfyllt, om den studerande har beviljats ett uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 1, 3, 3 a eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket 1 utlänningslagen eller med stöd av lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå eller om det finns särskilda skäl.

I 5 kap. 16 § utlänningslagen (2005:716) anges bland annat följande.

Uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som med stöd av 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket har beviljats ett tidsbegränsat

uppehållstillstånd och som inte kan få ett nytt sådant uppehållstillstånd för att förhållandet har upphört, om

1. utlänningen har särskild anknytning till Sverige,
2. förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlänningen, eller utlänningens barn, utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, eller
3. andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd.

Överklagandenämndens bedömning

NN är bosatt i Sverige och är medborgare i land utanför EU/EES. Som redovisats ovan har hon haft ett uppehållstillstånd grundat på att hon haft en särskild anknytning till Sverige vilket var giltigt till och med den 15 november 2022. NN har lämnat in en ansökan om förlängt uppehållstillstånd till Migrationsverket men hon har inte, vid dagens datum, fått något beslut ännu.

NN har åberopat att hon har varaktig anknytning till Sverige. Hon har vidare anfört att hon har ett uppehållstillstånd beslutat utifrån 5 kap. 16 § utlänningslagen som är baserat på 5 kap. 3 eller 3 a §§ utlänningslagen, och att hon därmed borde ha rätt till svenskt studiestöd.

NN har, som hon får förstås, åberopat att hon har varaktig anknytning till Sverige eftersom hon har bott tillsammans med sin sambo i Sverige i över två år. I denna fråga konstaterar Överklagandenämnden att NN har haft ett uppehållstillstånd i Sverige grundat på att hon har en särskild anknytning till Sverige, vilket inte är detsamma som uppehållsrätt och det har inte framkommit att hon har uppehållsrätt i Sverige. Frågan om NN har varaktig anknytning till Sverige saknar därför betydelse.

5 kap. 16 § utlänningslagen är en självständig grund för att beviljas uppehållstillstånd som enligt 3 kap. 4 § studiestödslagen inte ger rätt till svenskt studiestöd. Detta gäller även om bestämmelsen i sig förutsätter att man tidigare varit beviljad ett sådant uppehållstillstånd som skulle kunna medfört rätt till svenskt studiestöd. Det är därför klarlagt att NN inte har något av de tidsbegränsade uppehållstillstånd som ger rätt till svenskt studiestöd enligt 3 kap. 4 § studiestödslagen. Hon har heller inte permanent uppehållstillstånd och det krävs därför särskilda skäl för att hon ändå ska kunna lämnas studiemedel. De omständigheter NN anfört utgör, enligt Överklagandenämndens bedömning, inte sådana särskilda skäl som krävs för att ändå lämna studiemedel för tid fram till och med den 15 november 2022.

Från den 15 november 2022 saknar NN, enligt vad som framkommit, ett giltigt uppehållstillstånd vilket medför att det finns mycket begränsade möjligheter att finna särskilda skäl för att ändå lämna studiemedel för tid därefter. Några sådana omständigheter har inte heller framkommit. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Lisa Phiri

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg

Föredragande: Lisa Phiri

Kopia till CSN

Kopia till CSN, Rättsavdelning